

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΙΜΩΔΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΙΤΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ

Αθήνα, 25.01.2023

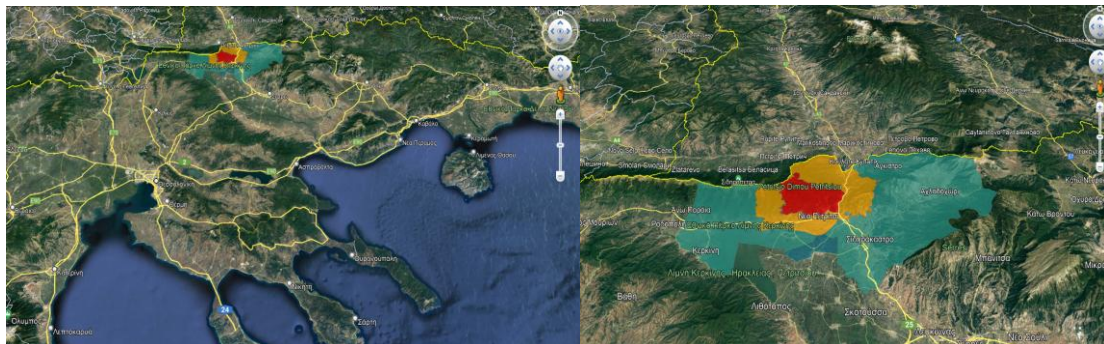
Αριθμ. πρωτ.:119/25379

Ταχ. Δ/ση Βερανζέρου 46
Ταχ. Κώδικας 104 38
Πληροφορίες Α. Ξεζάκη - Γ. Κόμητας
Τηλέφωνο 2105271608-2105271604
E-mail axexaki@minagric.gr
gkomitas@minagric.gr

ΠΡΟΣ: ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

ΘΕΜΑ: «Επιβεβαίωση εστίας Αφρικανικής Πανώλης των Χοίρων σε αγριόχοιρο στην Π.Ε. Σερρών - Επαγρύπνηση των κτηνιατρικών αρχών στη Χώρα».

Στις 20.01.2023 επιβεβαιώθηκε εστία Αφρικανικής Πανώλης των Χοίρων (ΑΠΧ) σε θηλυκό αγριόχοιρο στην περιοχή Νέου Πετριτσίου του Δήμου Σιντικής της Περιφερειακής Ενότητας Σερρών. Με την ενεργοποίηση του 'Σχεδίου αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης για την καταπολέμηση της Αφρικανικής Πανώλης των Χοίρων', το Εθνικό Κέντρο Ελέγχου Νοσημάτων οριοθέτησε τη μολυσμένη περιοχή σύμφωνα με την επιδημιολογική ανάλυση της κατάστασης. Αυτή αποτελείται από τον Πυρήνα (core area), έκτασης 61,41 km², μέσα στον οποίο απαγορεύεται οποιαδήποτε κυνηγετική δραστηριότητα, ενώ ενισχύεται η παθητική επιτήρηση των αγριόχοιρων και των υβριδίων αυτών με δειγματοληψία και υγειονομική ταφή. Περιμετρικά του πυρήνα βρίσκεται η Περιμετρική ζώνη (buffer area), έκτασης 173,36 km², μέσα στην οποία, επίσης, απαγορεύεται οποιαδήποτε κυνηγετική δραστηριότητα, ενώ ενισχύεται η παθητική επιτήρηση των αγριόχοιρων και των υβριδίων αυτών με δειγματοληψία και υγειονομική ταφή. Ο Πυρήνας και η Περιμετρική ζώνη αποτελούν την «Απαγορευμένη Ζώνη II» (Part II) και εντάσσονται στο Παράρτημα I του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 605/2021. Περιμετρικά των δύο αυτών ζωνών, καθορίζεται τρίτη ζώνη, Ζώνη Εντατικής θήρευσης (intensive hunting), έκτασης 648,02 km², στην οποία εντατικοποιείται η θήρα και ενισχύεται η ενεργητική επιτήρηση των θηρευμένων αγριόχοιρων. Η Ζώνη Εντατικής θήρευσης εντάσσεται ως «Απαγορευμένη Ζώνη I» στο Παράρτημα I του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 605/2021 (βλέπε Εικόνα1).

Εικόνα 1. Πυρήνας, Περιμετρική Ζώνη, Ζώνη Εντατικής Θήρας

A. ΜΕΤΡΑ ΣΤΗΝ Π.Ε. ΣΕΡΡΩΝ

1) Μέτρα στις χοιροτροφικές εκμεταλλεύσεις

Πραγματοποίηση επισκέψεων από την κτηνιατρική υπηρεσία σε όλες τις χοιροτροφικές εκμεταλλεύσεις της Π.Ε. Σερρών με προτεραιότητα σε αυτές που είναι πλησιέστερα στην εστία ΑΠΧ και επιβεβαίωση των συντεταγμένων της τοποθεσίας τους. Κλινική εξέταση όλων των ζώων και επίσημη απογραφή τους. Έλεγχος της τήρησης των μέτρων βιοασφάλειας. Ενισχυμένη παθητική επιτήρηση με λήψη δειγμάτων από τα νεκρά ζώα της εκμετάλλευσης. Η σφαγή ζώων από τις εν λόγω εκμεταλλεύσεις θα γίνεται σύμφωνα τις διατάξεις του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 605/2021, όπως αναφέρεται παρακάτω. Σε περίπτωση που δεν τηρούνται τα απαραίτητα μέτρα βιοασφάλειας και κρίνεται αναγκαίο, εφαρμόζεται το άρθρο 7 της Υπουργικής Απόφασης 1102/182415/25.07.2021 (Β'3211) σχετικά με τα μέτρα επιβολής και τα ζώα οδηγούνται σε άμεση σφαγή ή θανάτωση.

2) Μέτρα στα κυνηγετικά πεδία

Απαγόρευση θήρας και εντατικοποίηση της παθητικής επιτήρησης στον πυρήνα και στην περιμετρική ζώνη (core area, buffer area) για αναζήτηση άλλων νεκρών ή ασθενών αγριόχοιρων. Σε περίπτωση ανεύρεσης νεκρών αγριόχοιρων, πραγματοποιείται δειγματοληψία και υγειονομική ταφή με την τήρηση όλων των απαραίτητων μέτρων βιοασφάλειας για την αποτροπή διασποράς του ιού στο περιβάλλον, σε συνεργασία με τους κυνηγούς. Στη ζώνη εντατικής θήρευσης (intensive hunting), εντατικοποιείται η θήρα με σκοπό τη μείωση του πληθυσμού τους και ενισχύεται η ενεργητική επιτήρηση στους θηρευμένους αγριόχοιρους και στα υβρίδια αυτών.

B. ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ ΧΟΙΡΟΕΙΔΩΝ ΠΟΥ ΔΙΑΤΗΡΟΥΝΤΑΙ ΣΕ ΑΠΑΓΟΡΕΥΜΕΝΗ ΖΩΝΗ I ΚΑΙ II

Σύμφωνα με τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 605/2021 ισχύουν τα εξής:

1) Ειδικοί όροι για παρεκκλίσεις που επιτρέπουν μετακινήσεις φορτίων χοιροειδών τα οποία διατηρούνται σε απαγορευμένη ζώνη I και II εκτός των εν λόγω ζωνών σε εγκαταστάσεις που βρίσκονται είτε σε άλλη απαγορευμένη ζώνη I, II ή III, είτε εκτός των απαγορευμένων ζωνών, στο έδαφος του ίδιου οικείου κράτους μέλους.

Ισχύουν οι ειδικοί όροι του άρθρου 22 και 23, όπως εξειδικεύονται στα άρθρα 14 παράγραφος 2, στο άρθρο 15,16,17 και 18, πιο συγκεκριμένα:

- i. Πριν από την έγκριση των μετακινήσεων η αρμόδια τοπική κτηνιατρική αρχή προβαίνει σε εκτίμηση των κινδύνων που απορρέουν από τις εν λόγω εγκρίσεις, από την οποία πρέπει να προκύπτει ότι ο κίνδυνος εξάπλωσης της αφρικανικής πανώλης των χοίρων είναι αμελητέος.
- ii. Τα χοιροειδή διατηρήθηκαν στην εγκατάσταση αποστολής και δεν μετακινήθηκαν από αυτήν για χρονική περίοδο τουλάχιστον 30 ημερών πριν από την ημερομηνία μετακίνησης, ή από τη γέννησή τους, αν είναι ηλικίας μικρότερης των 30 ημερών.
- iii. Κατόπιν διενεργείται από επίσημο/-η κτηνίατρο κλινική εξέταση στα χοιροειδή που διατηρούνται στην εγκατάσταση αποστολής, συμπεριλαμβανομένων των ζώων που πρόκειται να μετακινηθούν ή να χρησιμοποιηθούν για τη συλλογή ζωικού αναπαραγωγικού υλικού, με ευνοϊκά αποτελέσματα όσον αφορά την αφρικανική πανώλη των χοίρων, εντός των τελευταίων 24 ωρών πριν από τον χρόνο μετακίνησης του φορτίου χοιροειδών ή πριν από τον χρόνο συλλογής του ζωικού αναπαραγωγικού υλικού και σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφοι 1 και 2 και το παράρτημα I σημείο A.1 του Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 687/2020 του εν λόγω κανονισμού.
- iv. Μετά την κλινική εξέταση που αναφέρεται στο στοιχείο iii. πραγματοποιείται δοκιμή ταυτοποίησης παθογόνου παράγοντα πριν από την ημερομηνία μετακίνησης του φορτίου από την εγκατάσταση αποστολής ή πριν από την ημερομηνία συλλογής ζωικού αναπαραγωγικού υλικού για χοιροειδή που διατηρούνται στην εγκατάσταση, συμπεριλαμβανομένων των ζώων που πρόκειται να μετακινηθούν ή να χρησιμοποιηθούν για τη συλλογή ζωικού αναπαραγωγικού υλικού και σύμφωνα με το παράρτημα I σημείο A.2 του Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 687/2020. Η αρμόδια τοπική κτηνιατρική αρχή εγκρίνει τη μετακίνηση του φορτίου μετά την γνωστοποίηση του αρνητικού αποτελέσματος, κατά περίπτωση.

- v. Στην εγκατάσταση αποστολής διενεργείται συνεχής επιτήρηση η οποία περιλαμβάνει επισκέψεις σε αυτή από επίσημο/-η κτηνίατρο με συχνότητα τουλάχιστον δύο φορές ετησίως, με χρονικό διάστημα τουλάχιστον τεσσάρων μηνών μεταξύ των επισκέψεων αυτών και δοκιμασίες ταυτοποίησης παθογόνου παράγοντα για την αφρικανική πανώλη των χοίρων τουλάχιστον για 15 ημέρες πριν από την μετακίνηση του φορτίου από την εγκατάσταση αποστολής και σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 2 του Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 687/2020 και το παράρτημα I του εν λόγω κανονισμού με αρνητικά αποτελέσματα για τουλάχιστον τα δύο πρώτα νεκρά χοιροειδή ηλικίας άνω των 60 ημερών κάθε εβδομάδα ή, αν δεν υπάρχουν τέτοια νεκρά ζώα ηλικίας άνω των 60 ημερών, για οποιαδήποτε νεκρά χοιροειδή μετά τον απογαλακτισμό, σε κάθε επιδημιολογική μονάδα.
- vi. Η εγκατάσταση αποστολής εφαρμόζει τις απαιτήσεις βιοασφάλειας για την αφρικανική πανώλη των χοίρων όπως καθορίζονται στο παράρτημα II του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 605/2021 και στο άρθρο 5 της ΥΑ 1102/182415/12.07.2021 «Πρόγραμμα επιζωοτιολογικής επιτήρησης, πρόληψης και ελέγχου της ΑΠΧ σε χοιροτροφικές εκμεταλλεύσεις, έλεγχος μέτρων βιοασφάλειας και μέτρα επιβολής σε χοιροτροφικές εκμεταλλεύσεις για την πρόληψη εισόδου και αποτροπή διασποράς του ιού της ΑΠΧ».
- vii. Για την μεταφορά των ζώων χρησιμοποιούνται μέσα μεταφοράς τα οποία συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις του άρθρου 24, παράγραφοι 1 και 2 του Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 687/2020, υπό τον έλεγχο ή την επίβλεψη της αρμόδιας κτηνιατρικής αρχής.
- viii. Τα χοιροειδή παραμένουν στην εγκατάσταση προορισμού τουλάχιστον για την περίοδο παρακολούθησης της ΑΠΧ που ορίζεται στο Παράρτημα II του Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 687/2020, ήτοι 15 ημέρες.

Για τις μετακινήσεις ζώων από τις Απαγορευμένες Ζώνες I και II και σύμφωνα με τους ειδικούς όρους της παραγράφου 1, απαιτείται η **συμπλήρωση των επισυναπτόμενων αρχείων** που αφορούν στην ενεργητική και παθητική επιτήρηση του νοσήματος. Τα συμπληρωμένα αρχεία αποστέλλονται σε 15ήμερη βάση στο Τμήμα Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων, στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις axexaki@minagric.gr, gkomitas@minagric.gr.

2) Ειδικοί όροι για παρεκκλίσεις που επιτρέπουν μετακινήσεις φορτίων χοιροειδών τα οποία διατηρούνται σε απαγορευμένη ζώνη II εκτός των εν λόγω ζώνης σε σφαγείο που βρίσκεται στο έδαφος του ίδιου οικείου κράτους μέλους με σκοπό την άμεση σφαγή.

Περιγράφονται στο άρθρο 24 του εν λόγω Κανονισμού.

3) Ειδικός ορισμός σφαγείων, εργαστηρίων τεμαχισμού, ψυκτικών αποθηκών, εγκαταστάσεων μεταποίησης κρέατος και εγκαταστάσεων χειρισμού θηραμάτων.

Περιγράφονται στο άρθρο 41 του εν λόγω Κανονισμού.

4) Ειδικό σήμα καταλληλότητας ή αναγνωριστικό σήμα.

Περιγράφεται στο άρθρο 44 του εν λόγω Κανονισμού.

5) Ειδικοί όροι για παρεκκλίσεις που επιτρέπουν μετακινήσεις φορτίων χοιροειδών τα οποία διατηρούνται σε απαγορευμένες ζώνες I και II προς εγκεκριμένη μονάδα ζωικών υποπροϊόντων που βρίσκεται εκτός των απαγορευμένων ζωνών I και II εντός του ίδιου οικείου κράτους μέλους.

Περιγράφονται στο άρθρο 30 του εν λόγω Κανονισμού.

6) Ειδικές απαγορεύσεις μετακινήσεων άγριων χοιροειδών.

Περιγράφονται στο άρθρο 45 του εν λόγω Κανονισμού. Συγκεκριμένα απαγορεύονται οι μετακινήσεις άγριων χοιροειδών από τους υπευθύνους επιχειρήσεων, όπως προβλέπεται στο άρθρο 101 του κατ'

εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2020/688 στο σύνολο της χώρας και προς άλλα κράτη μέλη και τρίτες χώρες.

7) Ειδικοί όροι για παρεκκλίσεις που επιτρέπουν τις μετακινήσεις εντός των απαγορευμένων ζωνών I και II, και από την απαγορευμένη ζώνη I, νωπού κρέατος, προϊόντων με βάση το κρέας και οποιονδήποτε άλλων προϊόντων ζωικής προέλευσης που προέρχονται από άγρια χοιροειδή και πτώματα άγριων χοιροειδών, τα οποία προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση

Ισχύουν οι ειδικοί όροι του άρθρου 49 του εν λόγω Κανονισμού. Πιο συγκεκριμένα:

Η αρμόδια κτηνιατρική αρχή μπορεί να επιτρέψει μετακινήσεις, εντός της απαγορευμένης ζώνης I και II και από την απαγορευμένη ζώνη I, νωπού κρέατος, προϊόντων με βάση το κρέας και οποιονδήποτε άλλων προϊόντων ζωικής προέλευσης που προέρχονται από άγρια χοιροειδή και πτώματα άγριων χοιροειδών, τα οποία προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση, προς άλλη απαγορευμένη ζώνη I, ή περιοχές εκτός της απαγορευμένης ζώνης I, υπό τον όρο ότι:

α) κάθε σχετικό άγριο χοιροειδές έχει υποβληθεί σε δοκιμασίες ταυτοποίησης παθογόνου παράγοντα για την αφρικανική πανώλη των χοίρων πριν από τη μετακίνηση του νωπού κρέατος, των προϊόντων με βάση το κρέας και οποιονδήποτε άλλων προϊόντων ζωικής προέλευσης από τα εν λόγω άγρια χοιροειδή, β) έλαβε αρνητικά αποτελέσματα από τις δοκιμασίες ταυτοποίησης παθογόνου παράγοντα για την αφρικανική πανώλη των χοίρων που αναφέρονται στο στοιχείο α) πριν από τη μετακίνηση, μέχρι την έκδοση των αποτελεσμάτων τα σφάγια διατηρούνται σε συνθήκες ψύξης και υπό την εποπτεία των αρμόδιων κτηνιατρικών αρχών εντός της απαγορευμένης ζώνης,

γ) το νωπό κρέας, τα προϊόντα με βάση το κρέας και οποιαδήποτε άλλα προϊόντα ζωικής προέλευσης από άγρια χοιροειδή και πτώματα άγριων χοιροειδών, τα οποία προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση, μετακινούνται εντός των απαγορευμένων ζωνών I και II ή εκτός της απαγορευμένης ζώνης I, εντός της χώρας:

i) για ιδιωτική οικιακή χρήση· ή

ii) με σκοπό που συνδέεται με τις δραστηριότητες κυνηγών που προμηθεύουν μικρές ποσότητες άγριων χοιροειδών ή κρέατος άγριων χοιροειδών απευθείας στον τελικό καταναλωτή ή σε τοπικά καταστήματα λιανικής πώλησης που εφοδιάζουν απευθείας τον τελικό καταναλωτή, όπως προβλέπεται στο άρθρο 1 παράγραφος 3 στοιχείο ε) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 853/2004,

iii) από την εγκατάσταση που ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 41 παράγραφος 1, στην οποία πραγματοποιήθηκε η σήμανση του νωπού κρέατος και των προϊόντων με βάση το κρέας με ειδικό σήμα καταλληλότητας ή αναγνωριστικό σήμα σύμφωνα με το άρθρο 44 στοιχείο γ) και β) ή σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 2 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2020/687 σε εγκατάσταση μεταποίησης για να υποβληθούν σε μία από τις σχετικές επεξεργασίες μετριασμού του κινδύνου που ορίζονται στο παράρτημα VII του εν λόγω κανονισμού.

Γ. ΓΕΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

1) Συγκρότηση των Περιφερειακών Συντονιστικών Οργάνων με στόχο την αποτελεσματική λειτουργία των συνεργείων δίωξης και των ομάδων κυνηγών, σύμφωνα με το Σχέδιο Μείωσης του Πληθυσμού των Αγριόχοιρων που περιγράφεται στο Παράρτημα 1 της ΚΥΑ 147/21886/25.01.2021 (ΦΕΚ 313Β'/28.01.2021).

2) Εντατικοποίηση της Παθητικής και Ενεργητικής Επιτήρησης σε αγριόχοιρους και τα υβρίδια αυτών σύμφωνα με την εγκύκλιο 545/82161/28.03.2022 της υπηρεσίας μας.

3) Έλεγχος των μέτρων βιοασφάλειας στα κυνηγετικά πεδία του Παραρτήματος 4 της ΚΥΑ 147/21886/25.01.2021 (ΦΕΚ 313Β'/28.01.2021).

4) Εντατικοποίηση της Παθητικής και Ενεργητικής Επιτήρησης σε κατοικίδιους χοίρους σύμφωνα με την εγκύκλιο 700/99835/13.04.2022 της υπηρεσίας μας και ειδικά στην «Απαγορευμένη Ζώνη 1».

5) Εντατικοποίηση των ελέγχων των μέτρων βιοασφάλειας στις χοιροτροφικές εκμεταλλεύσεις του άρθρου 5 της ΥΑ 1102/182415/12.07.2021 σύμφωνα με την εγκύκλιο 700/99835/13.04.2022 της υπηρεσίας μας με προτεραιότητα σε αυτές που βρίσκονται πλησιέστερα στα ελληνοβουλγαρικά σύνορα και στα σύνορα με τη Βόρεια Μακεδονία.

6) Εντατικοποίηση των ελέγχων στα σημεία εισόδου στη Χώρα σύμφωνα με την εγκύκλιο 458/50853/13.02.2020 της υπηρεσίας μας.

Α. ΕΙΔΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

1. Ενεργοποίηση του Σχεδίου αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης.+

Να ενεργοποιηθεί, εφόσον, δεν έχει ακόμη ενεργοποιηθεί, το Σχέδιο αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης για την καταπολέμηση της ΑΠΧ, σε όλη τη Χώρα. Οι Περιφερειακές Ενότητες που δεν έχουν συγκροτήσει τα Τοπικά Κέντρα Ελέγχου Νοσημάτων να προχωρήσουν στην άμεση συγκρότησή τους καθώς και σε όλες τις προβλεπόμενες από το Σχέδιο έκτακτης ανάγκης, ενέργειες προετοιμασίας και οργάνωσης για την επίτευξη του μεγίστου βαθμού ετοιμότητας.

2. Ενημέρωση-Κοινοποίηση του νοσήματος

Δεδομένης της σημαντικότητας και της συμβολής στην εθνική οικονομία του τομέα εκτροφής χοίρων και της παραγωγής χοιρείου κρέατος, **οι κτηνιατρικές υπηρεσίες της Χώρας**, ενημερώνουν συνεχώς όλα τα εμπλεκόμενα πρόσωπα ή τους φορείς οι οποίοι αποτελούν στοχευμένους αποδέκτες, ανάλογα με το ρόλο τους, στην εφαρμογή των προληπτικών μέτρων και των μέτρων ελέγχου της ΑΠΧ.

Οι επιδιωκόμενοι σκοποί της ενημέρωσης αυτής και το περιεχόμενό της, ανάλογα με τους αποδέκτες, είναι:

α. οι κτηνίατροι (προσωπικό κτηνιατρικών υπηρεσιών και ιδιώτες κτηνίατροι) οι οποίοι πρέπει:

-να αναγνωρίζουν τα συμπτώματα της νόσου, την εξέλιξή της και τα μέτρα που εφαρμόζονται σε περίπτωση υποψίας ή επιβεβαίωσης.

Η Αφρικανική Πανώλης των Χοίρων, αποτελεί νόσημα υποχρεωτικής δήλωσης, γι' αυτό και οι ιδιώτες κτηνίατροι **πρέπει άμεσα και κατά προτεραιότητα** να ενημερώνουν τις οικείες κτηνιατρικές υπηρεσίες, ώστε να εξασφαλίζεται το συντομότερο δυνατό η επιβεβαίωση του νοσήματος και να αποτραπεί η περαιτέρω διασπορά του, σύμφωνα με τον Ν.4235/2014 (Α, τ.32), Β.Δ. 26/3/1936 (174, τ.Α), Π.Δ.133/1992 (66, τ. Β).

-να ενημερώνονται για τα μέτρα βιοασφάλειας που πρέπει να λαμβάνουν οι ίδιοι, μεταξύ των επισκέψεων που πραγματοποιούν στις εκτροφές των ζώων.

-να συμβάλλουν στην πραγματοποίηση της ενημέρωσης των χοιροτρόφων, σύμφωνα με τις οδηγίες της κτηνιατρικής υπηρεσίας της περιοχής δικαιοδοσίας τους.

-να παρέχουν συμβουλές για την εφαρμογή των μέτρων βιοασφάλειας στις χοιροτροφικές εκμεταλλεύσεις, σύμφωνα με τις οδηγίες της κτηνιατρικής υπηρεσίας της περιοχής δικαιοδοσίας τους και να πραγματοποιούν ελέγχους, στις χοιροτροφικές εκμεταλλεύσεις.

-να διενεργούν την επιτήρηση του νοσήματος σύμφωνα με τις οδηγίες της κτηνιατρικής υπηρεσίας.

β. οι χοιροτρόφοι οι οποίοι πρέπει:

-να αναγνωρίζουν τα συμπτώματα της νόσου, την εξέλιξή της και τα μέτρα που εφαρμόζονται σε περίπτωση υποψίας ή επιβεβαίωσης.

-να ενημερώνουν **άμεσα και κατά προτεραιότητα** τις οικείες κτηνιατρικές υπηρεσίες της περιοχής τους, για συμπτώματα που εμφανίζουν τα ζώα τους, συμβατά με το νόσημα συμπεριλαμβανομένης της ασυνήθιστης θνησιμότητας.

-να εξασφαλίζουν και να αυξάνουν την εφαρμογή των μέτρων βιοασφάλειας, σύμφωνα με τις οδηγίες της αρμόδιας κτηνιατρικής αρχής.

γ. οι κυνηγοί και τα μέλη των συνεργείων δίωξης οι οποίοι πρέπει:

-να συνεργάζονται και να ενημερώνουν **άμεσα και κατά προτεραιότητα** τις οικείες αρμόδιες κτηνιατρικές αρχές στην περίπτωση εντοπισμού νεκρών ή ασθενών αγριόχοιρων και να μεριμνούν για την απομάκρυνση των πτωμάτων τους από το περιβάλλον .

-να καθαρίζουν και να απολυμαίνουν τον εξοπλισμό, τα ενδύματα και τα οχήματα τους, επιτόπου και πριν απομακρυνθούν από τον τόπο του κυνηγιού.

-να εκσπλαχνίζουν τους θηρευμένους αγριόχοιρους, σε ελεγχόμενο χώρο, με τη λήψη όλων των μέτρων βιοασφάλειας.

-να συμβάλλουν στην σταδιακή μείωση του πληθυσμού των αγριόχοιρων στις περιοχές που δεν έχει επιβεβαιωθεί η ασθένεια σε αγριόχοιρους.

δ. οι μεταφορείς ζώντων χοίρων, προϊόντων χοιρείου κρέατος ή ζωοτροφών, οι οποίοι πρέπει:

- να καθαρίζουν, να απολυμαίνουν και να απεντομώνουν τα οχήματά τους πριν και μετά τη φόρτωση των ζώντων χοίρων.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό 1/2005 « για την προστασία των ζώων κατά τη μεταφορά» και δεδομένης της σημασίας τήρησης των μέτρων βιοασφάλειας για την αποτροπή διασποράς των νοσημάτων, τα οχήματα μεταφοράς ζώων καθαρίζονται και απολυμαίνονται αμέσως μετά από κάθε μεταφορά ζώων ή οποιουδήποτε προϊόντος που μπορεί να επηρεάσει την υγεία των ζώων και, εφόσον είναι αναγκαίο, πριν από κάθε νέα φόρτωση ζώων, με απολυμαντικά επισήμως εγκεκριμένα από τον ΕΟΦ.

Κατά την διενέργεια του επίσημου ελέγχου από τις αρμόδιες κτηνιατρικές αρχές, ο οδηγός του οχήματος ή ο υπεύθυνος της μεταφοράς πρέπει να παρέχει στοιχεία για την ημερομηνία και τον τόπο απολύμανσης.

Η εκ μέρους του μεταφορέα παρουσίαση της απόδειξης πραγματοποίησης του καθαρισμού και απολύμανσης του οχήματος, από πλυντήριο σταθμού αγοράς καυσίμων κίνησης, αποτελεί τεκμηρίωση του καθαρισμού και της απολύμανσης του οχήματος.

Κατάλογος των εγκεκριμένων απολυμαντικών εγκεκριμένων από τον ΕΟΦ για κτηνιατρική χρήση, έχει αναρτηθεί στον ιστότοπο του ΥΠΑΑΤ.

ε. οι ταξιδιώτες, να ενημερώνονται στα σημεία εισόδου στη Χώρα ότι :

-απαγορεύεται να μεταφέρουν στις προσωπικές τους αποσκευές προϊόντα χοιρείου κρέατος, λουκάνικα, χοίρειο ζαμπόν, φρέσκο κρέας, κατεψυγμένο χοίρειο κρέας κ.λ.π.

Οι κτηνιατρικές υπηρεσίες των Σημείων εισόδου πραγματοποιούν ελέγχους και προβαίνουν στην κατάσχεσή και την καταστροφή τους, σύμφωνα με τον Κανονισμό 206/2010, ενημερώνοντας εγγράφως την Δ/ση Υγείας των Ζώων, για τα αποτελέσματα των ελέγχων τους σε μηνιαία βάση.

εα. Οι ΣΥΚΕ που έχουν την έδρα δικαιοδοσίας τους για την διενέργεια ελέγχου, σε σημεία εισόδου, που βρίσκονται σε αεροδρόμια και λιμένες ενημερώνουν εγγράφως τις διοικητικές αρχές των αεροδρομίων και των λιμένων, για την παροχή της συνδρομής τους στις ενέργειες του ΥΠΑΑΤ, που αποσκοπεί στον έλεγχο της Αφρικανικής Πανώλους των Χοίρων, αναρτώντας σε εμφανή θέση το πληροφοριακό υλικό, που έχουν λάβει από το ΥΠΑΑΤ και προορίζεται για την ενημέρωση των ταξιδιωτών / τουριστών, με ταυτόχρονη κοινοποίηση στη Δ/ση Υγείας των Ζώων.

εβ. Επίσης οι ΔΑΟΚ της Χώρας που έχουν στην περιοχή της δικαιοδοσίας τους αεροδρόμια, λιμένες ή τελωνεία (πέραν των εγκεκριμένων σημείων κτηνιατρικού ελέγχου), ενημερώνουν εγγράφως τις διοικητικές αρχές των εν λόγω υπηρεσιών ή φορέων για την ανάρτηση σε εμφανή θέση του πληροφοριακού υλικού, που έχουν λάβει από το ΥΠΑΑΤ και προορίζεται για την ενημέρωση των ταξιδιωτών / τουριστών, με ταυτόχρονη κοινοποίηση στη Δ/ση Υγείας των Ζώων.

στ. οι αστυνομικές αρχές, η τροχαία και το λιμενικό, ενημερώνονται εγγράφως ώστε να ελέγχουν τα οχήματα που μεταφέρουν χοίρους και να ζητούν την ύπαρξη του υγειονομικού πιστοποιητικού με την κόκκινη σφραγίδα της παρ. 4.β. του παρόντος εγγράφου.

Η ενημέρωση μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσω ημερίδων, διανομή φυλλαδίων, αφισών και χρήση τοπικού τύπου έντυπου και ηλεκτρονικού. Επίσης στον ιστότοπο του ΥΠΑΑΤ έχει αναρτηθεί ενημερωτικό υλικό και video για τον τρόπο μετάδοσης του νοσήματος και τα μέτρα για την πρόληψη της μετάδοσής του.

3. Μέτρα αυξημένης επιτήρησης ανάλογα με την επιδημιολογική κατάσταση των περιοχών της Χώρας

Εφαρμόζεται εντατικό πρόγραμμα παθητικής επιτήρησης στις χοιροτροφικές εκμεταλλεύσεις, κλινική εξέταση όλων των ζώων και λήψη δειγμάτων από νεκρούς και ασθενείς χοίρων. Η παθητική επιτήρηση εφαρμόζεται με σκοπό τον εντοπισμό νεκρών αγριόχοιρων,

Η μείωση του πληθυσμού των αγριόχοιρων παραμένει ο στρατηγικός στόχος του προγράμματος ελέγχου της Αφρικανικής Πανώλους των Χοίρων.

4. Διακίνηση χοίρων

Επιβεβλημένη κρίνεται από την ημερομηνία επιβεβαίωσης του νοσήματος στη Χώρα, 20.01.2023 και στο εξής, να περιοριστούν οι μετακινήσεις των χοίρων, σε όλη τη Χώρα.

α. Οι κτηνιατρικές υπηρεσίες της χώρας στην περιοχή δικαιοδοσίας τους αναπτύσσουν άμεσα σύστημα επιτήρησης των χοιροτροφικών εκμεταλλεύσεων με επιτόπιες επισκέψεις με συγκεκριμένη συχνότητα εκτιμώντας την επικινδυνότητα βάση κριτηρίων όπως η δυναμικότητα, η εμπορική δραστηριότητα, τα μέτρα βιοασφάλειας, ο πληθυσμός των χοίρων, η πυκνότητα των εκμεταλλεύσεων, η ύπαρξη ανεπιτήρητων χοίρων ή οικόσιτων - back yards εκτροφών χοίρων στη συγκεκριμένη περιοχή, παρουσία πληθυσμού αγριόχοιρων, η γειτνίαση της περιοχής με δασική έκταση, η λαθροθηρία.

Κατά την επίσκεψη στις χοιροτροφικές εκμεταλλεύσεις εξετάζονται όλα ζώα για την παρουσία συμπτωμάτων Αφρικανικής Πανώλης των Χοίρων και λαμβάνονται δείγματα όταν κρίνεται απαραίτητο. Ο κτηνίατρος επικαιροποιεί την επιδημιολογική κατάσταση της μονάδας του χοιροτρόφου και επαναλαμβάνει τη σημασία της εφαρμογής των μέτρων βιοασφάλειας, της έγκαιρης ενημέρωσης της κτηνιατρικής υπηρεσίας για κάθε περίπτωση υποψίας της Αφρικανικής Πανώλης των Χοίρων και το σημαντικό ρόλο του χοιροτρόφου στην επιτήρηση του νοσήματος.

β. Σε όλη την χώρα οι χοίροι οι οποίοι διακινούνται για οποιοδήποτε λόγο, εξετάζονται κλινικά για τον εντοπισμό συμπτωμάτων Αφρικανικής Πανώλης των Χοίρων και θα συνοδεύονται από Υγειονομικό Πιστοποιητικό. Το πιστοποιητικό των χοίρων θα επισημαίνεται με ειδική σφραγίδα κόκκινου χρώματος στην οποία θα αναγράφεται «Απουσία Κλινικών Συμπτωμάτων Αφρικανικής Πανώλους των Χοίρων», την οποία οι κτηνιατρικές υπηρεσίες πρέπει να προμηθευτούν άμεσα.

<p style="text-align: center;">ΑΠΟΥΣΙΑ ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΩΝ ΑΦΡΙΚΑΝΙΚΗΣ ΠΑΝΩΛΟΥΣ ΤΩΝ ΧΟΙΡΩΝ Ημερομηνία: ΔΑΟΚ:</p>
--

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όπου το κτηνιατρικό προσωπικό των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών δεν επαρκεί για να διεξάγει την κλινική εξέταση πριν τη μετακίνηση των ζώων, προκειμένου να εκδοθεί το Υγειονομικό Πιστοποιητικό, θα γίνεται αποδεκτή η κτηνιατρική γνωμάτευση / βεβαίωση από ιδιώτη κτηνίατρο, εφόσον οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες το επιτρέψουν. Με την προσκόμιση της γνωμάτευσης / βεβαίωσης οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες θα μπορούν να προχωρούν στην έκδοση του Υγειονομικού Πιστοποιητικού.

Στη γνωμάτευση θα αναγράφεται η ημερομηνία κλινικής εξέτασης των ζώων η οποία δεν θα πρέπει να ξεπερνά τις 24 ώρες πριν την αναχώρηση των ζώων, το ονοματεπώνυμο, ο κωδικός εκμετάλλευσης και τα ενώτια των ζώων που πρόκειται να μετακινηθούν και η φράση 'εξετάστηκαν κλινικά και δεν εντοπίστηκαν συμπτώματα'.

Θα εκδίδεται εις διπλούν, το ένα αντίτυπο θα παραμένει στην ΔΑΟΚ προέλευσης και το άλλο θα συνοδεύει τα ζώα έως τον τελικό προορισμό των ζώων.

Επισημαίνεται ότι η κλινική εξέταση δεν θα περιορίζεται μόνο στα ζώα που πρόκειται να μετακινηθούν, αλλά στο σύνολο των ζώων που βρίσκονται στην εκμετάλλευση καθώς και σε αυτά των συσχετιζόμενων εκμεταλλεύσεων.

γ. Οι χοίροι που προορίζονται για άμεση σφαγή θα οδηγούνται άμεσα στο σφαγείο (από την εκτροφή απευθείας στη σφαγείο) χωρίς τη δυνατότητα εκφόρτωσης τους, εκτός και αν συντρέχουν λόγοι ευζωίας, και μετά την άδεια της αρμόδιας Κτηνιατρικής Υπηρεσίας. Τα σφαγεία που επιλέγονται να βρίσκονται στην πλησιέστερη δυνατή απόσταση.

δ. Σε όλους τους χοίρους που μετακινούνται, πρέπει προηγουμένως να έχει εφαρμοστεί αγωγή για τα εξωπαράσιτα και εντομοπροστασία, τηρώντας τους χρόνους αναμονής του παρασκευαστή, η οποία θα αναγράφεται και στο μητρώο φαρμακευτικής αγωγής. **Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δίνεται στην τήρηση των χρόνων αναμονής για τα ζώα που μεταφέρονται στο σφαγείο και προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση.**

ε. Οι χοιροτρόφοι να ενημερώνουν εγκαίρως (τουλάχιστον τρεις (3) ημέρες πριν) την αρμόδια Κτηνιατρική Υπηρεσία στην οποία υπάγονται, για την πρόθεση τους να μετακινήσουν χοίρους (αγορά, πώληση, σφαγή) με το έντυπο γνωστοποίησης μετακίνησης, η οποία θα επικοινωνεί με την αντίστοιχη Κτηνιατρική Υπηρεσία προέλευσης ή προορισμού και θα ενημερώνει στη συνέχεια τον χοιροτρόφο για όλες τις απαραίτητες ενέργειες.

Κατά την άφιξη τους τα ζώα στην εκμετάλλευση, θα παραμένουν σε απομονωμένο χώρο χωρίς να έρχονται σε επαφή με τα υπόλοιπα ζώα για διάστημα 30 ημερών τουλάχιστον. Μετά το πέρας των 30 ημερών οι κτηνίατροι των ΔΑΟΚ θα επισκέπτονται την εκμετάλλευση και θα εξετάζουν κλινικά τα ζώα για συμπτώματα ΑΠΧ. Σε περίπτωση όπου στην εκμετάλλευση δεν υπάρχει δυνατότητα περιορισμού των ζώων για τουλάχιστον 30 ημέρες τότε η αρμόδια αρχή του τόπου προορισμού μπορεί να μην επιτρέπει την αγοραπωλησία.

5. Καταγραφή των χοιροτροφικών εκμεταλλεύσεων (συμπεριλαμβανομένων των οικόσιτων-backyards), σήμανση των χοίρων και καταχώρηση των μετακινήσεων των χοίρων στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κτηνιατρικής (ΟΠΣΚ)

α. Όλες οι χοιροτροφικές εκμεταλλεύσεις χοίρων της περιοχής δικαιοδοσίας σας λαμβάνουν κωδικό εκμετάλλευσης και όλοι οι εκτρεφόμενοι χοίροι σημαίνονται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για τη σήμανση και την καταγραφή. Επίσης καταχωρούνται όλες οι μετακινήσεις των χοίρων **από και προς την εκμετάλλευση** (αγορά, σφαγή, πώληση), προκειμένου να υπάρχει ενημέρωση και έλεγχος των μετακινήσεων.

Ειδικότερα

αα. Όλες οι χοιροτροφικές εκμεταλλεύσεις (**ανεξάρτητα από τον συνολικό αριθμό του ζωικού τους κεφαλαίου**), λαμβάνουν κωδικό εκμετάλλευσης και καταχωρούνται στο ΟΠΣΚ.

β. Η καταγραφή της εκμετάλλευσης, η σήμανση όλων των ζώων αποτελεί υψίστης σημασίας εργαλείο, για την ταχεία και ακριβή ιχνηλασιμότητα των χοίρων κατά τις μετακινήσεις, γι αυτό άμεσα θα πρέπει να εφαρμοστεί η ισχύουσα νομοθεσία σε όλες τις Π.Ε. της Χώρας.

Στις περιοχές υψηλού κινδύνου, που περιλαμβάνει τις Περιφέρειες της Ηπείρου, της Δυτ. Μακεδονίας της Κεντρικής Μακεδονίας και της Αν. Μακεδονίας-Θράκης και ειδικά σε αυτές στις οποίες έχει προσληφθεί και διατεθεί εποχικό προσωπικό για τον έλεγχο της ΑΠΧ, να πραγματοποιηθούν επιτόπιες επισκέψεις στις περιοχές δικαιοδοσίας των επιμέρους Π.Ε. τους, για τον εντοπισμό των οικόσιτων –backyards εκτροφών, την άμεση καταγραφή τους στο ΟΠΣΚ, τη σήμανση όλων των χοίρων και τον έλεγχο της τήρησης ή μη των μέτρων βιοασφάλειας, **μέχρι τέλος Φεβρουαρίου 2023**, με ενημέρωση του Ο.Π.Σ.Κ και της Δ/σης Υγείας των Ζώων.

Στους μη συμμορφούμενους επιβάλλονται οι κυρώσεις του Ν.4235/2014 και ταυτόχρονα αποκλείονται των αποζημιώσεων, στην περίπτωση λήψης μέτρων εξυγίανσης.

6. Επιδημιολογική διερεύνηση για την τυχόν άφιξη χοίρων από την περιοχή που έχουν επιβεβαιωθεί εστίες Αφρικανικής Πανώλους των Χοίρων, πριν ή μετά την επιβεβαίωση τους.

Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, μέσω του Ο.Π.Σ.Κ. να διερευνούν εάν στην περιοχή αρμοδιότητάς τους, έχουν πραγματοποιηθεί μετακινήσεις χοίρων (νόμιμες ή μη) από Περιφερειακές Ενότητες, στις οποίες επιβεβαιώνονται εστίες για χρονικό διάστημα 40 ημερών πριν την υποψία και μετά την επιβεβαίωση του νοσήματος στην αντίστοιχη Περιφερειακή Ενότητα. Οι κτηνίατροι των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών να επισκέπτονται τις εκμεταλλεύσεις, να εξετάζουν κλινικά το σύνολο των ζώων στην εκμετάλλευση και να

διεξάγουν επιδημιολογική έρευνα. Εάν η εκμετάλλευση θεωρηθεί ύποπτη θα εφαρμόζονται τα μέτρα του άρθρου 14 της παραγράφου Β ή της παραγράφου Γ του σχεδίου εκτάκτου ανάγκης.

7. Μέτρα βιοασφάλειας στα σφαγεία χοίρων και στα οχήματα που μεταφέρουν χοίρους.

Τα οχήματα μεταφοράς ζώων που αφικνούνται στα σφαγεία της Χώρας, μετά την εκφόρτωση των ζώων και πριν την αναχώρησή τους, καθαρίζονται σχολαστικά και απολυμαίνονται. Επίσης τα οχήματα μεταφοράς χοίρων, σύμφωνα με την παρ. 2.δ. του παρόντος εγγράφου, πριν από κάθε φόρτωση των ζώων καθαρίζονται και απολυμαίνονται με την τεκμηρίωση εκ μέρους του μεταφορέα. Σημαντικό κρίνεται ο οδηγός που φτάνει στο σφαγείο και εξέρχεται του οχήματος να φοράει καλύμματα υποδημάτων και φόρμα, τα οποία απορρίπτει όταν εισέλθει στην καμπίνα του οδηγού καθώς και να φέρει μαζί του χειροκίνητη συσκευή απολύμανσης και απολυμαντικά για την επιπρόσθετη απολύμανση των τροχών του οχήματος.

Όλα τα σφαγεία έχουν σύστημα σχολαστικού καθαρισμού και απολύμανσης των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού τους. Η διαχείριση των πτωμάτων ζώων ή τμημάτων σώματος των σφαγέντων χοίρων, της στρωμνής και του κόπρου πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις περί ζωικών υποπροϊόντων.

8. Μέτρα για τη διαχείριση των αγριόχοιρων στα πλαίσια του ελέγχου της Αφρικανικής Πανώλους των Χοίρων.

Ορθή διαχείριση του θηράματος κατά την εκδορά και τον εκσπλαχνισμό σε περιορισμένους χώρους, ώστε να αποτρέπεται η επαφή των κυνηγητικών σκύλων με αυτά.

- Αποφυγή χρήσης των εντοσθίων ή του κρέατος του θηράματος ως ζωοτροφή για οποιοδήποτε είδος ζώου.
- Χλωρίωση και απόρριψη των σπλάχνων και των εντοσθίων.
- Ορθή αποθήκευση του κρέατος του θηράματος σε χώρο όπου δεν υπάρχουν ζωοτροφές ή άλλα ζώα.
- Μετά τη θήρα, καθαρισμός του εξοπλισμού, του οχήματος και των υποδημάτων που χρησιμοποιήθηκαν.
- Αποφυγή εισόδου κυνηγών σε χοιροτροφικές εκμεταλλεύσεις, και ειδικότερα χωρίς την τήρηση μέτρων βιοασφάλειας.
- Ειδικά για τους κυνηγούς που δραστηριοποιούνται και σε γειτονικές χώρες, όπου ενδημεί το νόσημα (Βουλγαρία, Σερβία) ή άλλες γειτονικές τους χώρες (Δημοκρατία Βόρειας Μακεδονία, Αλβανία) κατά την επιστροφή τους στην Ελλάδα, απολύμανση των οχημάτων και αυστηρή τήρηση των μέτρων βιοασφάλειας (υποδήματα, ρουχισμός, εξοπλισμός κα).

9. Εφαρμογή μέτρων βιοασφάλειας στις εκτροφές χοίρων

α) Έλεγχος μετακινήσεων ζώων στις εκμεταλλεύσεις:

- Αυστηρός έλεγχος της εισόδου/εξόδου των ζώων στις εκμεταλλεύσεις.
- Ύπαρξη κατάλληλης περίφραξης που να εμποδίζει την είσοδο αδέσποτων ή άγριων ζώων και την έξοδο των ζώων της εκμετάλλευσης.
- Ύπαρξη χώρου απομόνωσης για τα νεοεισαχθέντα ζώα.
- Προμήθεια και διακίνηση των ζώων σύμφωνα με τις νόμιμες διαδικασίες.

β) Κατάλληλη ένδυση του προσωπικού και των επισκεπτών:

- Χρήση καθαρών ρούχων κατά την είσοδο που να μην έχουν χρησιμοποιηθεί σε προηγούμενη εκμετάλλευση.
- Χρήση ολόσωμων προστατευτικών φορμών πάνω από τα ρούχα και καθαρών ελαστικών μποτών με επιπλέον προστατευτικά καλύμματα.
- Ένδυση των επισκεπτών με ολόσωμο προστατευτικό ρουχισμό μιας χρήσης.
- Παροχή ρουχισμού και υποδημάτων από την εκμετάλλευση.

- γ) Τήρηση των κανόνων ατομικής υγιεινής από το προσωπικό.
- δ) Περιορισμός των επισκεπτών στο ελάχιστο δυνατό.
- ε) Αποφυγή χρήσης δανεισμένου ή μεταχειρισμένου εξοπλισμού.
- στ) Καθαρισμός και απολύμανση της εκτροφής και των οχημάτων:
- Καθαριότητα του προαύλιου χώρου.
  - Ύπαρξη και χρήση απολυμαντικής τάφρου.
  - Καθαρισμός και απολύμανση οχημάτων μεταφοράς ζώων πριν και μετά τη χρήση.
  - Τακτικός καθαρισμός και απολύμανση των εγκαταστάσεων.
  - Τακτικός καθαρισμός και απολύμανση των σκευών και των εργαλείων.
  - Σωστή επιλογή απολυμαντικών και τήρηση της σωστής διαδικασίας απολύμανσης.
  - Απομάκρυνση σκουπιδιών, κοπριάς και λοιπών αντικειμένων.
  - Σωστή συλλογή και επεξεργασία των αποβλήτων.
  - Αποφυγή σχηματισμού στάσιμων νερών που προσελκύουν έντομα.
- ζ) Αντιμετώπιση τρωκτικών, εντόμων και παρασίτων.
- Συχνή χρήση εντομοκτόνων και εξωπαρασιτοκτόνων σκευασμάτων για την καταπολέμηση των εντόμων.
  - Τοποθέτηση σητών στα παράθυρα.
  - Τακτική χρήση εξωπαρασιτοκτόνων σκευασμάτων στα ζώα.
  - Προστασία του χώρου αποθήκευσης των ζωοτροφών.

Τέλος οι κτηνιατρικές υπηρεσίες της Χώρας , ανάλογα με την επιδημιολογική εξέλιξη του νοσήματος, μπορούν να προχωρήσουν στην ενίσχυση των μέτρων.

**Η ΠΡΟΙΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ
Δ/ΝΣΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ**

Δρ. Σοφία Μπουτσίνη

ΠΡΟΣ

Π.Δ

- 1) Περιφέρειες Χώρας Γενικές Δ/σεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Δ/σεις Κτηνιατρικής (Έδρες τους)
- 2) Περιφερειακές Ενότητες Χώρας Δ/σεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Τμήματα Κτηνιατρικής (Έδρες τους)
- 3) Πανελλήνια Κυνηγητική Συνομοσπονδία
- 4) Χοιροτροφικές Οργανώσεις
- 5) Τμήμα Διαχείρισης Άγριας Ζωής και Θήρας, Δ/ση Διαχείρισης Δασών, Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Κοινοποίηση

- 1) Γραφείο Υπουργού,
- 2) Γραφείο Υφυπουργού,
- 3) Γραφείο Γενικού Γραμματέα,
- 4) Διεύθυνση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών, Τμήμα Μοριακής Διαγνωστικής, Αφθώδη Πυρετού, Ιολογικών, Ρικετσιακών και Εξωτικών Νοσημάτων
- 5) Γενική Δ/ση Κτηνιατρικής